

Verlag werkgroep energie
21 mei 2019

Introductie

Jan Rodenhuis licht toe dat er al veel informatie is opgehaald tijdens expertsessie en dorpensessies en dat er vooronderzoek is gedaan. Alle informatie staat op de [website](#) van de gemeente. De vraag is of dit nu compleet is. De bijeenkomst is vooral bedoeld om de resultaten tegen het licht te houden, aan te vullen, etc. De werkwijze is om een en ander steeds verder te concretiseren.

Opzet investeringsagenda

Vraag: Is een project op eigen erf ook eigen geld nodig?

Reacties op schema:

- a. Ternaard en Wierum zijn gescheiden van de andere dorpen. Er zijn 20 dorpen in het gebied. Ternaard en Wierum liggen het dichtst bij het gasvelden. Definitie van omgeving: Omgeving van investeringsagenda zijn de twintig dorpen. Ook geluiden voor enkel de twee dorpen. De twee dorpen hebben meer prioriteit dan de rest.
- b. Discussie over inventarisatie van energiemogelijkheden in de regio. De overige dorpen zijn eerder niet betrokken. Daarom gericht op Ternaard/Wierum. De overige dorpen zijn ook bezig met aardbevingsbestendig bouwen. Dit volgt uit de NPR, maar deze is niet bindend. **Navraag bij RO (gemeente) over verplichting om aardbevingsbestendig te bouwen.**
- c. Vraag over de positie van erfgoed en cultuurhistorie op te nemen in het schema. NAM geeft aan dat dit in het nieuwe protocol niet gebeurt. **Het punt van erfgoed en cultuurhistorie mist nog in het geheel en moet daarom nog wel worden meegenomen in welk spoor dan ook.** Voorkeur ligt om dit onder te brengen in het pad "sociaaleconomische vitaliteit.

Ambities/Strategie verzilting

Vraag: Kunnen jullie je vinden in de ambities?

Reacties op schema:

d. Opmerking over doelstellingen van gemeente. Deze is op onderdelen nog niet vastgesteld beleid. Gerard Adema kaart aan dat de CO2-aspecten ontbreken in het geheel. Het is niet gemakkelijk om dit één-op-één van de Nederlandse situatie over te nemen naar de Provinciale en Gemeentelijke situatie. -> Stavaza van bestand achter doelstellingen NF. Ook de RES ontbreekt. Relatief gezien zal er veel in deze gemeente terecht komen. Ipkv investeringsagenda kun je de zonnevelden, windparken etc laten aanleggen door gemeenschap ipv investeringsmaatschappij. **Scherp maken van doelstellingen door gemeente. Over veertien dagen moet dat scherp.**

- e. Opmerkingen Fryske Energie Strategie
  - i. De data moeten beter om scherpe keuzes te maken in het gebruik van middelen (zon, biogas etc). Er moet goed in beeld komen wat we verbruiken en wat we moeten doen. Verder moet er kennis naar de inwoners worden gebracht. **Er moet kennis worden verzorgd om zo tot de beste keuzes te maken binnen de energietransitie.** Het gaat om de plus. We kijken nu naar de RES en niet naar de versnelde (extra) acties. We kunnen kijken naar het meer en dat het sneller gebeurt.
- f. De koppeling tussen vooronderzoek en burgerinitiatieven is belangrijk.

Resultaten dorpen- en expertsessie verzilting

Vraag: De ideeën uit de dorpen en expertsessie zijn verbonden met het vooronderzoek. Een aantal is nog niet verbonden. Dat kunnen nieuwe projecten worden of alsnog verbonden met de projecten uit het vooronderzoek. Herkennen jullie ze en zijn ze goed gekoppeld?

Reacties:

- a. Kijken naar elke woning hoeveel het kost om woningen te verduurzamen. Dit kan door middel van de energiemixmethode.
  - b. Aantal aspecten:
    - i. Project opnemen: Smart Bridging?
    - ii. Hoe kun je locaties gebruiken voor derden?
  - c. Voor volgende keer een overzicht van een aantal sporen. **Terugbrengen van het totaal naar drie thema's: Energiebesparing, Warmtebronnen en Energieopwekking.**
  - d. Werkgroep stelt dat dit de mogelijkheden zijn en daar willen we op inzetten.
  - e. Agenda is redelijk compleet. Kan een toevoeging bij komen. Ook moet de agenda worden geactualiseerd.
  - f. **Toevoegen aan lijst: (wens) Stroom uit water met eb/vloed. Studie vanuit Wetsus.**
  - g. Ruimte om in te spelen op nieuwe methoden die nog in de toekomst moeten worden meegenomen.
2. **Welke acties en programma's kunnen het best plaats vinden op welk niveau?**
- a. **Doorschuiven naar volgend overleg.**

Afsluiting

Aandachtspunten

- a. Communicatie moet beter. Er zijn steken gevallen.
- b. Concretisering is nodig
- c. **Beroep op ministerie om duidelijkheid te creëren over de ruimte voor de investeringsagenda.**
- d. Visualisatie van maatregelen -> Energietafel Noordoost-Nederland vanuit NAM. Samen met de Energiemix. Visualiseren van ruimtelijke impact.
- e. Modus om de inwoners van de regio op de hoogte te stellen.
- f. Nieuwe datum voor volgende **overleg 19 juni.**